

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr. 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2026. gada 19.martā

Nr.58
(protokols Nr.4, 2.§.)

Par pabalsta piešķiršanu bijušajam Smiltenes pilsētas domes un Smiltenes novada domes priekšsēdētājam

Izskatot Aināra Mežuļa 2026. gada 17. februārī iesniegto iesniegumu (reģ. pašvaldībā 17.02.2026. ar Nr. SNP/26/1.2/912), kurā iesniedzējs lūdz piešķirt viņam ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā, dome konstatē:

- 1) Pašvaldības domes deputāta statusa likuma (turpmāk – Likums) 15¹.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka tiesības saņemt ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā (turpmāk – pabalsts) ir personai, kura pēc 1990.gada 4.maija bijusi pilsētas domes, vēlētas rajona padomes, novada domes vai pagasta padomes priekšsēdētājs divus sasaukumus vienā pašvaldībā, savukārt minētā panta otrā daļas nosaka kritērijus pabalsta piešķiršanai un nosaka, ka pabalstu pašvaldība piešķir, pamatojoties uz attiecīgās personas iesniegumu, kuru iesniedz attiecīgajai pašvaldībai, ja persona vienlaikus atbilst visiem šādiem kritērijiem:
 - a) sasniegusi vai ne vēlāk kā piecu gadu laikā sasniegs vecumu, kurā personai saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" rodas tiesības uz vecuma pensiju, vai atzīta par invalīdu;
 - b) nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu", izņemot zemnieku (zvejnieku) saimniecības īpašnieku, kas, nebūdam darba tiesiskajās attiecībās ar savas zemnieku (zvejnieku) saimniecības pārvaldes institūciju, veic šīs saimniecības vadītāja funkciju, ja attiecīgajā saimniecībā likumā noteiktajā kārtībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors);
 - c) nesaņem bezdarbnieka pabalstu saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam".
- 2) Ainārs Mežulis (turpmāk – iesniedzējs), atbilstoši pašvaldības personu (darbinieku) uzskaites lietā esošajiem dokumentiem ir bijis Smiltenes pilsētas domes priekšsēdētājs un Smiltenes novada domes priekšsēdētājs:
 - a) Smiltenes pilsētas domes priekšsēdētājs no 2001. gada 28. decembra līdz 2009. gada 30. jūnijam (viens pilns sasaukums),
 - b) Smiltenes novada domes priekšsēdētājs no 2009. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 3. novembrim (viens pilns sasaukums);
- 3) iesniedzējs ir sasniedzis likumā noteikto vecumu (likuma "Par valsts pensijām" Pārejas noteikumu 8¹. punkts noteic, ka šā likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktais vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums no 2025.gada 1.janvāra ir 65 gadi);
- 4) iesniedzējs nav uzskatāms par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu";
- 5) iesniedzējs nesaņem bezdarbnieka pabalstu saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam".

Atbilstoši Likumam personai, kas saņem pabalstu, ir pienākums ziņot pašvaldībai par tādu apstākļu iestāšanos, kuri izraisa pabalsta izmaksas samazināšanu vai pārtraukšanu. Pabalsts, kas saņemts, pārkāpjot likumā noteiktos noteikumus, atmaksājams pašvaldībai, savukārt pabalsta izmaksu pārtrauc, ja persona

neatbilst likumā noteiktajiem kritērijiem pabalsta piešķiršanai, kā arī gadījumā, ja persona izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs.

Saskaņā ar Pašvaldības domes deputāta statusa likuma 15.¹ pantu personai, kura atbilst likumā noteiktajiem kritērijiem, ir subjektīvas publiskas tiesības uz ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā. Likuma 15. pants nosaka, ka pabalstu piešķir, pamatojoties uz personas iesniegumu. No minētās normas izriet, ka tiesību realizācija ir atkarīga no personas gribas izteikuma – iesnieguma iesniegšanas. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 64. panta pirmajai daļai iestāde pieņem lēmumu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas, savukārt, atbilstoši 70. panta pirmajai daļai administratīvais akts stājas spēkā ar paziņošanas brīdi, ja normatīvajā aktā vai pašā administratīvajā aktā nav noteikts citādi. No minētās normas izriet iestādes tiesības noteikt atšķirīgu administratīvā akta piemērošanas brīdi, ja tas nav pretrunā normatīvajiem aktiem. Sociālo tiesību jomā vispārējais princips paredz – pabalstu piešķir no dienas, kad personai radušās tiesības uz to, bet lēmuma pieņemšanas datums neietekmē pabalsta sākuma datumu. Izšķirošā nozīme ir iesnieguma iesniegšanas datumam, ko noteic arī tiesu prakse pabalstu jomā, kur konsekventi atzīts, ka materiālās tiesības rodas ar tiesību priekšnoteikumu iestāšanos un iesnieguma iesniegšanu, savukārt administratīvā akta izdošana ir šo tiesību formāla konstatēšana.

Ņemot vērā, ka Ainārs Mežulis jau 2026. gada 20. februārī atbildā visiem likumā noteiktajiem kritērijiem, viņa subjektīvās publiskās tiesības uz pabalstu radās šajā datumā. Lēmuma pieņemšanas datums (2026. gada 19. marts) ir saistīts ar domes sēdes norises grafiku un ir procesuāls apstāklis, kas nevar ierobežot jau radušās materiālās tiesības.

Ievērojot tiesiskās palāvības principu (Administratīvā procesa likuma 10. pants), samērīguma principu un sociālo garantiju mērķi, pabalsts piešķirams ar spēku no 2026. gada 20. februāra – tiesību rašanās un iesnieguma iesniegšanas brīža.

Izvērtējot iepriekšminēto, dome secina, ka iesnieguma iesniedzējs atbilst Likuma 15.¹ panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajiem kritērijiem, lai saņemtu ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā.

Ņemot vērā norādīto un pamatojoties uz Pašvaldības domes deputāta statusa likuma 15.¹ panta pirmo un otro daļu, likumu “Par valsts pensijām” Pārejas noteikumu 8.¹ punktu, Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 21. punktu, Ministru kabineta 2008.gada 9.septembrī noteikumu Nr.728 “Noteikumi par kārtību, kādā veicamas un atmaksājamas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts pensijas apdrošināšanai par personu, kura bijusi pašvaldības domes vai padomes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks un saņem pašvaldības pabalstu, iemaksu apmēru un kārtību, kādā reģistrējams minēto personu valsts pensijas kapitāls” 1. un 3. punktu, atklāti balsojot ar 13 balsīm "Par" (Andris Abrāmova, Andris Vilkašs, Astrīda Harju, Dainis Aļeksējevs, Edgars Avotiņš, Edgars Plētiens, Ervins Labanovskis, Ilze Palma, Mārtiņš Veģeris, Mikus Dubickis, Otārs Putrālis, Sanita Briede, Vairis Tralla), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, "Nepiedalās" – 2 (Baiba Šķērīte, Ģirts Freibergs), Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Piešķirt ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā (turpmāk – pabalsts) bijušajam Smiltenes pilsētas domes priekšsēdētājam un Smiltenes novada domes priekšsēdētājam Aināram Mežulim, sākot ar iesnieguma iesniegšanas dienu - 2026.gada 20. februāri.
2. Pabalstu A. Mežulim izmaksāt, ieskaitot to pabalsta saņēmēja norādītajā kredītiestādes kontā.
3. Pabalstu, kā arī izdevumus, kas saistīti ar pabalsta piešķiršanu un izmaksu un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšanu, finansēt no pašvaldības budžeta līdzekļiem.
4. Pabalsta izmaksu pārtrauc vai samazina Pašvaldības domes deputāta statusa likuma 15.¹ panta piektajā daļā noteiktajos gadījumos.
5. A. Mežulim ir pienākums ziņot pašvaldībai par tādu apstākļu iestāšanos, kuri izraisa pabalsta izmaksas samazināšanu vai pārtraukšanu. Pabalsts, kas saņemts, pārkāpjot normatīvo aktu un šī lēmuma noteikumus, atmaksājams pašvaldībai.
6. Lēmuma izpildi nodrošināt Smiltenes novada Centrālās administrācijas Finanšu nodaļai.
7. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektoram.